

यमोदीक्षितः सत्रेहियेयजमानास्तत्रविजः सर्वेषां दीक्षासियजमानत्वात् कालातिपातात् मरणकालातिक्रमात् ॥ २ ॥ यत्र प्रजापतिस्तत्र सोमादयः समाजग्मुः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ तस्मिन्क
तसर्वकार्ये समापितयज्ञे सति एषां लोकानां मंतकालो भविता ॥ ७ ॥ अतः वैवस्वतस्यैव तनुः प्रवृद्धा योगबलेन विपुला विभक्ता द्वैधी भावं गता सती सा एषां अंतो विनाशो भविता वीर्यं देवतासाध्यं ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ तस्याः

ततो यमो दीक्षितस्तत्र राजन्नामारयत्कंचिदपि प्रजानां ॥ ततः प्रजास्तावदुलाबभूवुः कालातिपातान्मरणप्रहीणाः ॥ २ ॥ सोमश्च शक्रो वरुणः कुबेरः साध्या
रुद्रावसवोऽथाश्विनौ च ॥ प्रजापतिर्भुवनस्य प्रणेता समाजग्मुस्तत्र देवास्तथाऽन्ये ॥ ३ ॥ ततो ब्रुवन्लोकगुरुं समेता भयात्तीव्रान्मानुषाणां विवृद्धा ॥ तस्मा
द्भयादुद्विजंतः सुखेऽसवः प्रयाम सर्वे शरणं भवंतं ॥ ४ ॥ पितामह उवाच किं वोभयं मानुषेभ्यो यूयं सर्वे यदाऽमराः ॥ मावो मर्त्यसकाशा द्वैभयं भवितु
मर्हति ॥ ५ ॥ देवा उचुः मर्त्या अमर्त्याः संवत्तानविशेषोऽस्तिकश्चन ॥ अविशेषादुद्विजंतो विशेषार्थमिहागताः ॥ ६ ॥ श्रीभगवानुवाच वैव
स्वतो व्यापृतः सत्रहेतोस्तेन त्विमेन म्रियंते मनुष्याः ॥ तस्मिन्नेकाग्रे कृतसर्वकार्ये तत एषां भवितैवांतकालः ॥ ७ ॥ वैवस्वतस्यैव तनुर्विभक्ता वीर्येण युष्माक
मुत प्रवृद्धा ॥ सैषां मंतो भविता त्वंतकालेन तत्र वीर्यं भवितानरेषु ॥ ८ ॥ व्यास उवाच ततस्तु ते पूर्वज देववाक्यं श्रुत्वा जग्मुर्न त्रदेवा यजन्ते ॥ समासी
नास्ते समेता महाबला भागीरथ्या ददृशुः पुंडरीकं ॥ ९ ॥ दृष्ट्वा च तद्विस्मितास्ते बभूवुस्तेषां मिद्रस्तत्र शूरो जगाम ॥ सोऽपश्य घोषामथ पावकप्रभां यत्र देवी
गंगा सततं प्रसूता ॥ १० ॥ सा तत्र योषारुदती जलार्थिनी गंगां देवीं व्यवगाद्य व्यतिष्ठत् ॥ तस्याश्रुविंदुः पतितो जले यस्तत्पद्ममासीदथ तत्र कांचनं ॥ ११ ॥
तदद्भुतं प्रेक्ष्य वजीतदानीमपृच्छत्तां यो पितमंतिका द्वै ॥ काल्वं भद्रे रोदिषिकस्य हेतोर्वाक्यं तथ्यं कामयेऽहं ब्रवीहि ॥ १२ ॥ रुयुवाच त्वं वेत्स्यसे मामिह
याऽस्मि शक्रयदर्थं चाहं रोदिमिमं दभाग्या ॥ आगच्छ राजन् पुरतो गमिष्ये द्रष्टाऽसितद्रोदिमियत्कृतेऽहं ॥ १३ ॥ व्यास उवाच तां गच्छंती मन्व गच्छत्त
दानीं सोपश्य दारात्तरुणं दर्शनीयं ॥ सिद्धासनस्थं युवती सहायं क्रीडंतं मक्षैर्गिरिराजमूर्ध्नि ॥ १४ ॥ तमब्रवीद्देवराजो ममेदं त्वं विद्वि विद्वन्भुवनं वशे स्थितं ॥
ईशोऽहमस्मीति समन्युरब्रवीद्दृष्ट्वा तमक्षैः सुभृशं प्रमत्तं ॥ १५ ॥ क्रुद्धं च शक्रं प्रसमीक्ष्य देवो जहास शक्रं च शनैरुदैक्षत ॥ संस्तंभितोऽभूदथ देवराजस्तेनेक्षितः
स्थाणुरिवावतस्थे ॥ १६ ॥ यदा तु पर्याप्तमिहास्य क्रीडया तदा देवीं रुदतीं तामुवाच ॥ आनीयतामेष यतोऽहमारा न्नैनं दर्पः पुनरप्याविशेत् ॥ १७ ॥

अश्रुविंदुः संधिरार्थः ॥ ११ ॥ कामये श्रोतुं ॥ १२ ॥ १३ ॥ युवती सहायं रुद्रं ॥ १४ ॥ अक्षैः हेतुभिः प्रमत्तं असावधानं ॥ १५ ॥ संस्तंभितः वज्रं मोक्तुं उद्यतः सन् अतएव स्थाणुरिव ॥ १६ ॥ क्रीडया पर्याप्तं क्रीडा समाप्ता ॥ १७ ॥